
Spotkanie pt. „Katalogowanie wydawnictw ciągłych w katalogu NUKAT”,
23-24.05.12, Biblioteka Uniwersytecka w Toruniu

Katalogowanie wydawnictw ciągłych w katalogu NUKAT

23-24 maja 2012 roku, Biblioteka Uniwersytecka w Toruniu

wstęp

Magdalena Rowińska, Centrum NUKAT
Magdalena Gołota-Majewska, Biblioteka Uniwersytecka w Toruniu

Narady, warsztaty, czy też spotkania robocze polskich bibliotekarzy współkatalogujących czasopisma mają już swoją bogatą tradycję. Rozpoczęły się w latach dziewięćdziesiątych minionego stulecia, kiedy to zdecydowano o kształcie Centralnej Kartoteki Tytułów Czasopism. W 2012 roku spotkanie odbyło się w Bibliotece Uniwersyteckiej w Toruniu.

Bibliotekarze współtworzący rekordy opisu bibliograficznego czasopism w ramach katalogu NUKAT są, jak wspomniała otwierając toruńskie spotkanie Maria Burchard, grupą, która aktywnie dąży do regularnych spotkań. Przyczyną tego stanu rzeczy są same czasopisma, które są trudnym materiałem do katalogowania. Bieżące - bo jest ich ogromna różnorodność, wydawcy często prześcigają się w nadawaniu im atrakcyjnej formy wydawniczej, pojawiają się coraz to nowe nośniki, które muszą być w opisie uwzględnione. Czasopisma dawne wymagają przejrzenia całego zasobu (często niekompletnego), jaki biblioteka posiada, konsultacji z innymi bibliotekami, poszukiwań bibliograficznych i wychwycenia istotnych dla opisu bibliograficznego elementów. Rzetelne opracowanie czasopism wymaga ustalenia jasnych zasad katalogowania i wcielania ich w życie. Spotkania bibliotekarzy mają właśnie takie zadanie. Umożliwiają przedyskutowanie problemów, na jakie napotykają bibliotekarze zajmujący się wydawnictwami ciągłymi, ustalenie zasad i wdrożenie ich w życie, a także integrację środowiska, co w dużej mierze przyczynia się do lepszej współpracy. Mają również zadanie szkoleniowe, co jest szczególnie ważne dla bibliotekarzy z bibliotek, które dopiero przystępują do współkatalogowania.

Tegoroczne spotkanie bibliotekarzy pt. „Katalogowanie wydawnictw ciągłych w katalogu NUKAT” zorganizowane zostało przez Centrum NUKAT i Oddział Czasopism Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu. Odbyło się w dniach 23-24.07.2012 w Bibliotece Uniwersyteckiej w Toruniu. W spotkaniu uczestniczyło 110 bibliotekarzy z bibliotek akademickich, bibliotek PAN oraz bibliotek publicznych. Zebranych gości powitała Maria Burchard – Kierownik Centrum NUKAT, a także Krzysztof Nierzwicki - Dyrektor Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu.

Spotkanie odbyło się w przededniu 10 rocznicy powstania NUKAT. Pierwszy referat wygłoszony przez Irenę Suszko-Sobinę poświęcony był wspomnieniom z pierwszego okresu tworzenia merytorycznych, technicznych i organizacyjnych podstaw Centralnej Kartoteki Tytułów Czasopism i pojawiającym się problemom związanym z rozpoczynającym się współkatalogowaniem. W wystąpieniu przybliżone zostały sylwetki osób, dzięki którym ten nowatorski projekt został zrealizowany, na szczególne wyróżnienie zasłużyła nieodżałowana Anna Paluszkiewicz. Podsumowania 10-lecia (2002-2012) wydawnictw ciągłych w katalogu NUKAT dokonała Magdalena Rowińska z Centrum NUKAT.

Pierwszego dnia spotkania poruszono także problemy związane z typologią czasopism (BUW), szczegółowo omówiono katalogowanie sprawozdań wydawanych przez liczne instytucje naukowe i społeczne (BG UMCS), podjęto również próbę systematyzacji dodatków do czasopism (ZNiO). Przedstawiono problemy związane ze współkatalogowaniem z perspektywy biblioteki rozpoczynającej współpracę z katalogiem NUKAT (BG PŚ).

Przedstawiciele Centrum NUKAT przybliżyli uczestnikom spotkania zagadnienia dotyczące nowego międzynarodowego standardu katalogowania RDA (co nas czeka w niedalekiej przyszłości!) oraz przekazali podstawowe informacje o VIAF – międzynarodowej kartotece haseł wzorcowych, a także o możliwościach identyfikacji tytułów czasopism na podstawie bazy ISSN.

Poranna sesja następnego dnia w całości poświęcona był różnym formom czasopism elektronicznych. Przedstawiony został problem katalogowania wydawnictw ciągłych, których kopie znajdują się w bibliotekach cyfrowych (BG UMK), omówiono zagadnienie linkowania zwrotnego pomiędzy NUKAT a bibliotekami cyfrowymi (BJ), poruszone zostały problemy katalogowania różnych form czasopism elektronicznych (BG UG). Zarówno w przypadku kopii cyfrowych jak i innych wersji wydawnictw elektronicznych podjęto próbę ustalenie w jakich wypadkach należy stworzyć nowy rekord bibliograficzny, a w jakich wystarczą uwagi i linki (pola 530 i 856) dodane w opisie wersji drukowanej czasopisma. Ostatnia sesja poświęcona została problemom opracowania jednodniówek (BUW), zagadnieniom związanym z tworzeniem haseł korporatywnych dla imprez i haseł dla tytułów formalnych (BG UAM) oraz wybranym problemom opracowania rzeczowego czasopism w jhp KABA (BG UMK).

Spotkanie zostało zakończone naradą przedstawicieli bibliotek, które do katalogu NUKAT wprowadziły ponad dwa tysiące rekordów dla wydawnictw ciągłych. W wąskim gronie specjalistów podsumowano najważniejsze problemy czasopiśmienników. Niektóre tematy omawiane na spotkaniu mają się doczekać osobnych opracowań (sprawozdania, czasopisma antypolskie, czy dodatki do czasopism). Wiele uwagi poświęcono kwestii szkoleń dla bibliotek przystępujących do współkatalogowania czasopism.

Mamy nadzieję, że na spotkaniu każdy z uczestników znalazł dla siebie interesujące sesje, a niniejsze materiały pozwolą Państwu wrócić do omawianych zagadnień. W ciągu tych dwóch dni przedstawiono liczne problemy związane z katalogowaniem czasopism. Była to także możliwość przedyskutowania (choć czasu na dyskusje jak zwykle przy takich okazjach było zbyt mało) nurtujących bibliotekarzy zagadnień, rozwiania wątpliwości. Dla części uczestników spotkanie było okazją do przypomnienia wielu niuansów związanych z tworzeniem rekordów czasopism, dla części, tej początkującej, było szkoleniem z zasad katalogowania. Dla wszystkich było okazją do poznania osób, które zajmują się podobnymi zagadnieniami i codziennie rozwiązują podobne problemy.

Szczególnie dziękujemy za udział w spotkaniu Pani Marii Burchard, Pani Barbarze Nałęcz i Pani Irenie Suszko-Sobinie.

Magdalena Rowińska
Magdalena Gołota-Majewska